

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Stanowisko w sprawie rządowego pakietu ośłonowego, tzw. tarczy antykryzysowej

Związek Rzemiosła Polskiego podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w Apelu z 16 marca 2020 roku, że równie ważna jak zdrowie i dobrostan całego społeczeństwa jest kondycja gospodarki, a tym samym pilne wdrożenie instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców. Niezmiennie apelujemy także do decydentów, aby przyjmowane rozwiązania były na miarę małych firm, w tym rzemieślniczych.

W opinii Związku przedstawione 18 marca br. przez rząd założenia pakietu ośłonowego dla przedsiębiorców, tzw. tarcza antykryzysowa to właściwy kierunek. Jednak, rzemieślnicy i mali przedsiębiorcy potrzebują konkretów. W naszej ocenie rząd w trybie pilnym, w uzupełnieniu do złożonych deklaracji powinien wskazać proste i praktyczne ułatwienia dla najmniejszych podmiotów – mikro i małych przedsiębiorców, wraz z bliskimi terminami ich realizacji.

Firmy, którym gwałtownie spada sprzedaż, oczekują jak najszybszej pomocy, prostych instrumentów wsparcia, odbiurokratyzowanych procedur, ale także łatwo dostępnych i przejrzystych informacji na ten temat. Jednym z kluczowych wyzwań na dziś jest brak szczegółowych informacji, w tym dla poszczególnych branż, dostępnych w jednym miejscu. **Apelujemy o „jedno okienko informacyjne”** nt. kwestii prawnych nurtujących przedsiębiorców oraz na temat dostępnych form wsparcia. To co niszczy obecnie ludzi najbardziej, w tym przedsiębiorców to niepewność i obawy o przyszłość. Niepewność prawna wynikająca z braku informacji nie może być lekceważona, szczególnie w przypadku najmniejszych podmiotów.

Zwracamy przy tym uwagę, że dostępne dzisiaj infolinie nie tylko są oblegane i w związku z tym trudno dostępne, ale również często nie przygotowane do udzielania szczegółowych informacji, a o takie zwracają się mali przedsiębiorcy. Na przykład branża kominiarska, w warunkach rozszerzającej się skali kwarantanny domowej, oczekuje informacji nt. środków ochrony i zasad postępowania przy świadczeniu usług kominiarskich oraz przy zabezpieczaniu sprawności działania instalacji wentylacyjnych. **Terytorialne jednostki Inspekcji Sanitarnej, wydziały komunikacji, urzędy skarbowe oraz inne instytucje powinny być wzmocnione personalnie w celu zapewnienia dostępu do tego typu informacji.**

Wyjątkowa sytuacja powoduje spadek zamówień i rezygnację z usług; problem ten będzie się pogłębiał. **W rzemiośle skutki kryzysu epidemiologicznego dotyczą przede wszystkim branże usługowe, w tym w szczególności branże usług osobistych czy innych tzw. usług dla ludności. Otrzymujemy coraz bardziej alarmistyczne sygnały z całej Polski i wołanie o pomoc.**

Zmniejszenie produkcji odnotują również te firmy, których działalność zależy od importu komponentów. Największym problemem dla przedsiębiorców są koszty stałe, wynagrodzenia i

czynsze, a także podatki od nieruchomości i dzierżawy wieczyste, których terminy płatności właśnie teraz upływają. Małe firmy nie dysponują oszczędnościami, które umożliwiłyby im finansowanie tych kosztów, bez bieżących wpływów. Spowoduje to bardzo szybko problemy z płynnością finansową wielu firm, ich upadłość a zapewne także szukanie ratunku w szarej strefie.

Uważamy, tak jak to wyrażono w stanowisku strony społecznej Rady Dialogu Społecznego, że ochrona miejsc pracy, proponowana w pakiecie ośłonowym, wykorzystuje istniejące regulacje, i nie gwarantuje natychmiastowego uruchomienia pomocy. Brak dostatecznego uproszczenia skomplikowanych procedur oznacza, że pracodawcy i pracownicy na decyzje mogą czekać co najmniej do połowy kwietnia, nie mówiąc o pieniądzach, tak potrzebnych dla zbudowania bezpieczeństwa pracowników i ich rodzin.

Apelujemy o uwzględnienie w pakiecie ośłonowym rozwiązań, dostosowanych do sytuacji małych przedsiębiorstw:

1. Za najważniejsze uznajemy pilne uruchomienie środków pomocowych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie części wynagrodzeń pracowników firm, które w związku z zaistniałą sytuacją utraciły znaczną część przychodów. Dla mikroprzedsiębiorstw procedury te powinny mieć formę jak najbardziej uproszczoną. Wnioskujemy o zwiększenie z 40 do 50 proc. planowanej dotacji państwa na finansowanie wynagrodzeń pracowników w firmach dotkniętych przestojem.
2. Pakiet przewiduje odroczenie lub rozłożenie na raty płatności składek na ubezpieczenie społeczne, bez dodatkowych opłat i w uproszczonych procedurach. Zakładając, że z rozwiązania będzie zmuszona skorzystać większość mikrofirm – odroczenie wpłaty na wniosek może spowodować paraliż pracy służb Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Dlatego wnioskujemy, przynajmniej dla firm zatrudniających do 5-ciu pracowników, umożliwienie w najbliższych miesiącach ratalnej płatności składek na ubezpieczenie społeczne, np. w wysokości 50 proc. należnych kwot. Zamiast wymogu składania wniosków przez małych przedsiębiorców, powinno być stosowane automatyczne odroczenie płatności dotyczących najbliższych miesięcy. Podobne rozwiązania powinny zostać wdrożone w zakresie płatności podatków od nieruchomości i opłat dzierżawy wieczystej.

Niezależnie od umożliwienia odroczenia lub rozłożenia na raty płatności składek, z niektórych branż szczególnie tych, które zaprzestały w ogóle działalności na czas epidemii, napływają głosy o czasowe umorzenie składek na ubezpieczenia społeczne. To rozwiązanie również powinno być poważnie wzięte pod uwagę, co najmniej w zakresie zobowiązań składkowych samych przedsiębiorców i osób z nimi współpracujących.

3. W pakiecie rządowym zapowiedziano przesunięcie terminu składania deklaracji PIT na koniec czerwca. Ważniejsze w naszej ocenie jest przesunięcie terminu dla sporządzania sprawozdań finansowych i składania zeznań CIT, który upływa już w marcu, a także zatwierdzania sprawozdań finansowych (najpóźniej do końca czerwca) i ich wysyłki do Krajowego Rejestru Sądowego.

Przedsiębiorcy oczekują także czasowego zaniechania penalizowania opóźnień w złożeniu deklaracji, jednolitych plików kontrolnych, czy zeznań podatkowych (zważywszy na możliwe trudnienia w przepływie dokumentów finansowych do firm prowadzących obsługę księgowo-podatkową i braki kadrowe wśród służb księgowych firm).

Rząd powinien rozważyć także odejście od obowiązku stosowania obowiązkowego „split payment”, to ułatwiłoby utrzymanie płynności finansowej firm.

4. Planowane kontrole w firmach powinny być ograniczone tylko do sytuacji wyjątkowych. Powinno się również ograniczyć stosowanie wprowadzonych ostatnio licznych sankcji finansowych, nawet za niewielkie pomyłki w stosowaniu przepisów podatkowych - szczególnie w sytuacji, gdy popełniony błąd nie będzie miał wpływu na wysokość zobowiązania podatkowego.
5. Niezwykle pilną sprawą pozostaje wdrożenie zapowiedzianych przepisów mających na celu wliczenie okresu zawieszenia zajęć w szkołach do okresu, za jaki pracodawcom, którzy zawarli umowę z uczniami-młodocianymi pracownikami, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia oraz utrzymania prawa do refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników i składek na ubezpieczenie społeczne, wypłaconych za okres ww. zwolnienia od świadczenia pracy. Popieramy wspólne zalecenia Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 marca 2020 roku o zwolnienie pracowników młodocianych, w tym uczniów będących młodocianymi pracownikami, zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego, z obowiązku świadczenia pracy w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Jednak zaleceniom tym powinny towarzyszyć również działania legislacyjne, dające pracodawcom pewne warunki podejmowania decyzji.
6. Równie pilnie powinny być podjęte decyzje dotyczące sposobu realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Prawidłowa realizacja projektów zgodnie z zakładanymi terminami oraz osiągnięcie zakładanych wskaźników stała się obecnie niemożliwa. Najbardziej dotkliwe skutki dotyczą projektów z udziałem osób fizycznych, zakładających wszelkie formy wsparcia w postaci szkoleń i innych usług rozwojowych odbywających się w formie stacjonarnej, staży, praktyk, wizyt studyjnych oraz projektów, w których przewidziano spotkania z udziałem wielu uczestników (m. in. konferencje, seminaria, szkolenia). ZRP w pełni popiera wspólne postulaty partnerów społecznych w tym zakresie, przedłożone Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej w dniu 12 marca 2020 r. przez Zespół problemowy ds. funduszy europejskich Rady Dialogu Społecznego.
7. Apelujemy również o rozważenie przekierowania środków przeznaczonych w ramach Programów Operacyjnych na lata 2021–2027 – na wzmocnienie działań prowadzących do zniwelowania skutków kryzysu.
8. Konieczne jest także zweryfikowanie założeń rządu odnośnie kształtowania poziomu minimalnego wynagrodzenia w gospodarce w latach 2020-2023, w których zakładano wzrost minimalnego wynagrodzenia o blisko 80 proc. W obecnej nadzwyczajnej sytuacji, przy ogromnym obciążeniu wszystkich przedsiębiorstw, ich płynności finansowej oraz, w warunkach zagrożenia, bankructwem części branż, co z pewnością będzie miało wpływ na kondycję całej gospodarki, w ocenie środowiska rzemieślniczego strategia ta jest pozbawiona racjonalnych podstaw.

Warszawa, 19 marca 2020 r.